

## Algemene informatie

**Aanbesteding:** Wachtwoordoplossing  
**Aanbestedende Dienst:** Gemeente Helmond  
**Referentie:** -

### Toelichting:

Dit is de laatste complete Nota van Inlichtingen met antwoorden op ontvangen vragen.

## Vraag en antwoord

|                |                        |
|----------------|------------------------|
| <b>Ref.nr.</b> | <b>Onderwerp:</b>      |
| 1              | Het stellen van vragen |

### Vraag:

Dit is een opmerking van Aanbestedende Dienst met betrekking tot de mogelijkheid tot het stellen van vragen over deze aanbesteding.

### Antwoord:

Bij deze aanbesteding is sprake van twee vragenrondes.

De eerste vragenronde eindigt op: dinsdag 18 juni 2024, 12.00 uur.

De tweede vragenronde eindigt op de datum zoals aangegeven onder 'termijnen' op TenderNed.

|                       |              |
|-----------------------|--------------|
| <b>Percelen:</b>      | P1 Perceel 1 |
| <b>Beantwoord op:</b> | 29 mei 2024  |

|                |                                                         |
|----------------|---------------------------------------------------------|
| <b>Ref.nr.</b> | <b>Onderwerp:</b>                                       |
| 2              | Aanbestedingsleidraad 6.3.3.1 Controleverklaring blz 19 |

### Vraag:

Inschrijver maakt gebruik van de accountantsverklaring uit het geconsolideerde jaarverslag van haar moedermaatschappij. Ziet Aanbestedende dienst het gebruik van deze geconsolideerde jaarrekening als een beroep op draagkracht als in Deel II-C van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (hetgeen zou betekenen dat ook de moedermaatschappij een UEA moet overleggen)? Of gaat Aanbestedende dienst ermee akkoord dat in de bewijsfase de accountantsverklaring met 403-aansprakelijkheidsverklaring als "eigen" bewijs van Inschrijver overlegd wordt?

### Antwoord:

Nee, in dit geval hoeft er geen UEA van moedermaatschappij ingediend te

worden. Het is inderdaad in de bewijsfase nodig, uiteraard indien van toepassing, om op verzoek bewijzen aan te leveren (en alleen door beoogde winnaar).

**Percelen:** P1 Perceel 1  
**Beantwoord op:** 11 jun. 2024

**Ref.nr.**  
3

**Onderwerp:**  
Bijlage 6. Beleidskader SROI 2024 - 2027

**Vraag:**

Aanbestedende stelt: 'een deel van de opdracht uit (laten) voeren door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt'

Is het mogelijk om in te vullen met werk dat niet direct of indirect relatie heeft tot de opdracht?

Dit omdat het arbeid gedeelte van de opdracht beperkt en specialistisch is waardoor de kans dat hier een geschikte kandidaat met een afstand tot de arbeidsmarkt wordt gevonden nihil is.

**Antwoord:**

De invulling van de SROI-verplichting mag plaatsvinden zowel direct bij de uitvoering van de Overeenkomst door Opdrachtnemer zelf, of op een wijze die indirect is verbonden aan de uitvoering van de Overeenkomst.

**Percelen:** P1 Perceel 1  
**Beantwoord op:** 12 jun. 2024

**Ref.nr.**  
4

**Onderwerp:**  
eis nr: SO 7/8/9 Communicatie

**Vraag:**

Wat ziet de gemeente als onderhoud? Is dat iets wat down time veroorzaakt of zijn dat updates van de applicatie en plug-ins?

**Antwoord:**

De strekking van eisen SO 7/8/9 is dat de opdrachtgever tijdig op de hoogte wordt gebracht van wijzigingen die impact hebben op de functionaliteit of beschikbaarheid van de wachtwoordoplossing of wijzigingen die leiden tot activiteiten voor beheerders van de opdrachtgever (denk aan software distributie van nieuwe plug-ins). Bijvoorbeeld technische wijzigingen die geen impact hebben voor gebruikers of beheerders van de opdrachtgever hoeven niet gemeld te worden.

**Percelen:** P1 Perceel 1

**Beantwoord op:** 20 jun. 2024

**Ref.nr.**  
5

**Onderwerp:**  
eis nr: LG.1 Logdata

**Vraag:**

Heeft de logdata betrekking op alleen de wachtwoordoplossing of ook op de onderliggende applicaties?

**Antwoord:**

De logdata hebben betrekking op alle activiteiten van toegang tot en met verwerking van gegevens die door de gemeente Helmond zijn gegenereerd en /of zijn verwerkt met behulp van de wachtwoordoplossing die geleverd wordt.

**Percelen:** P1 Perceel 1

**Beantwoord op:** 20 jun. 2024

**Ref.nr.**  
6

**Onderwerp:**  
eis nr: IP.10 "Forum standaardisatie"

**Vraag:**

Welke voorwaarden zijn relevant voor deze uitvraag?

**Antwoord:**

Het is aan de opdrachtnemer om te bepalen welke eisen, die zijn beschreven in het "Forum standaardisatie" , betrekking hebben op de aangeboden oplossing. Hierbij geldt "pas toe of leg uit".

**Percelen:** P1 Perceel 1

**Beantwoord op:** 20 jun. 2024

**Ref.nr.**  
8

**Onderwerp:**  
IP.1. BIO

**Vraag:**

Kan de gemeente toelichten hoe eis IP.1, het voldoen aan BIO, moet worden aangetoond? Wat wordt hierbij van de leverancier verwacht?

**Antwoord:**

Het voldoen aan de eisen uit de BIO kan (deels) worden aangetoond door toepassen van 1 of meerdere van de volgende manieren:

1. Het overleggen van een ISO 27001 certificaat met verklaring van toepasselijkheid (om aan te tonen welke ISO27001 normen wel/niet door

leverancier zijn ingeregeld).

2. Het overleggen van een Third Party Mededeling (TPM)-verklaring op basis ISAE3402 of ISAE3000 beiden Type II, dat vervolgens elk jaar nadat een overeenkomst is gesloten wordt overlegd.

**Percelen:** P1 Perceel 1

**Beantwoord op:** 20 jun. 2024

**Ref.nr.**

9

**Onderwerp:**

FB.5. Nut, noodzaak en prio wijzigen wachtwoord

**Vraag:**

FB.5 stelt dat medewerkers verplicht 2x per jaar hun wachtwoorden moeten aanpassen.

Vraag 1) Deze maatregel wordt sinds enkele jaren gezien als een onwenselijke maatregel omdat het schijnveiligheid in de hand werkt? O.a. de NIST adviseert expliciet tegen deze maatregel. Is de gemeente hiermee bekend en kan ze toelichten waarom ze er toch voor kiest om deze maatregel als eis op te nemen?

Vraag 2) De overige wachtwoord eisen die de gemeente stelt m.b.t. complexiteit uniekheid van wachtwoorden en die door de ICT-prestatie moet kunnen worden afgedwongen reduceren de risico's van wachtwoorden dramatisch. Kan de gemeente toelichten waarom ze er desondanks voor kiest om ook de maatregel van het zeer frequent wijzigen van wachtwoorden blijft hanteren. Zeker gezien het feit dat deze maatregel door medewerkers als zeer frustrerend ervaren wordt?

**Antwoord:**

1) Ja. Om haar moverende redenen - direct gerelateerd aan de inrichting van de systemen - heeft gemeente Helmond gekozen voor dit beleid.

2) Om haar moverende redenen - direct gerelateerd aan de inrichting van de systemen - heeft gemeente Helmond gekozen voor dit beleid.

**Percelen:** P1 Perceel 1

**Beantwoord op:** 20 jun. 2024

**Ref.nr.**

10

**Onderwerp:**

FB.4. Instellen wachtwoordpolicy

**Vraag:**

FB.4 beschrijft dat de de ICT-prestatie op basis van door de beheerder in te instellen parameters het wachtwoordbeleid moet kunnen afdwingen. Zo moet bijvoorbeeld afgedwongen kunnen worden dat ieder wachtwoord uniek is.

Kan de gemeente bevestigen dat het beleid voor wachtwoorden door de ICT-prestatie moet kunnen worden afgedwongen op alle door de medewerkers gebruikte wachtwoorden?

**Antwoord:**

Dat klopt inderdaad voor alle gegenereerde wachtwoorden die worden gegenereerd en opgeslagen binnen de aanbestede oplossing.

**Percelen:** P1 Perceel 1

**Beantwoord op:** 20 jun. 2024

**Ref.nr.**

11

**Onderwerp:**

F.8. Scheiding zakelijk en prive gebruik

**Vraag:**

F.8 stelt dat de wachtwoordoplossing het onmogelijk moet maken om inloggegevens die privé gebruikt worden ook zakelijk te gebruiken.

Kan de gemeente aangeven waarom niet ook het omgekeerde geëist wordt, namelijk dat de wachtwoordoplossing het onmogelijk moet maken om inloggegevens die zakelijk gebruikt worden ook privé te gebruiken? Of ziet de gemeente dit al als een implicatie van de huidige formulering?

**Antwoord:**

Deze redenering klopt binnen de context van de aanbestede wachtwoordoplossing. Met de beschreven eis wordt inderdaad bedoeld dat alle door een medewerker gebruikte wachtwoorden uniek zijn. Dit heeft betrekking op alle gegenereerde wachtwoorden, dus zowel zakelijk als privé.

**Percelen:** P1 Perceel 1

**Beantwoord op:** 20 jun. 2024

**Ref.nr.**

12

**Onderwerp:**

F.7. Wat is de scope van het beleid afdwingen door de ICT-prestatie?

**Vraag:**

F.7 beschrijft dat de ICT-prestatie het beleid voor wachtwoorden moet afdwingen. Dit wachtwoordbeleid stelt o.a. dat ieder wachtwoord uniek moet zijn. Dit impliceert dat dit beleid het gebruik door medewerkers van hetzelfde wachtwoord op meerdere applicatie (ook wel hergebruik van wachtwoorden genoemd) binnen de gemeente verbiedt.

Kan de gemeente bevestigen dat het beleid voor wachtwoorden door de ICT-prestatie moet worden afgedwongen op alle door de medewerkers gebruikte

wachtwoorden?

**Antwoord:**

De scope van het wachtwoordbeleid is begrenst tot de gebruikte wachtwoorden in relatie tot een betreffend account. Dit betekent dat het wachtwoordbeleid niet wil voorkomen dat gebruiker x eenzelfde wachtwoord gebruikt dan gebruiker y.

**Percelen:** P1 Perceel 1

**Beantwoord op:** 20 jun. 2024

**Ref.nr.**

13

**Onderwerp:**

F.4. Is het gebruik van sterke en gegenereerde wachtwoorden vrijblijvend of verplicht?

**Vraag:**

F.4 beschrijft dat de ICT-prestatie moet signaleren dat een account aangemaakt moet worden met een wachtwoord en een wachtwoord wordt gegenereerd. Het is hierbij onduidelijk of dit een verplichting is voor de medewerker of dat het gebruik van de ICT-prestatie voor het genereren van een nieuw wachtwoord vrijblijvend is.

Kan de gemeente aangeven of het voor medewerkers verplicht dan wel vrijblijvend is om de ICT-prestatie te gebruiken voor nieuwe accounts en of het verplicht dan wel vrijblijvend is om de ICT-prestatie wachtwoorden te laten genereren voor nieuwe account?

**Antwoord:**

Het is voor medewerkers van de gemeente Helmond verplicht om voor nieuwe accounts waarmee toegang wordt verkregen tot webbased omgevingen waarvoor geen Single Sign On gebruikt kan worden, gebruik te maken van de aanbestede wachtwoordoplossing. In de basis zal de gevraagde oplossing automatisch een wachtwoord creëren, waarbij de mogelijkheid moet blijven bestaan dat medewerkers zelf een wachtwoord opvoert. Zie hiervoor F.5 en F.6 uit het Programma van Eisen.

**Percelen:** P1 Perceel 1

**Beantwoord op:** 20 jun. 2024

**Ref.nr.**

14

**Onderwerp:**

2e vragenronde

**Vraag:**

Opmerking vanuit Aanbestedende dienst.

**Antwoord:**

Er volgt nog een 2e vragenronde waar het mogelijk is om tot uiterlijk 8 juli 2024, 12.00 uur, vragen te stellen. Het publiceren van de laatste Nota van Inlichtingen is voorzien op 12 juli 2024.

**Percelen:** P1 Perceel 1  
**Beantwoord op:** 20 jun. 2024

**Ref.nr.**  
15

**Onderwerp:**  
7.4.1 Subgunningscriterium 1: Proeflicentie

**Vraag:**

In 7.4.1 staat de beoordelingsprocedure beschreven m.b.t. proeflicenties.

- In dit Subgunningscriterium zijn 35 punten te scoren. Er wordt op 4 onderdelen beoordeeld. Kan de gemeente aangeven hoe de 35 punten over de 4 onderwerpen worden verdeeld?

- Onderdeel 1 en 2 zijn subjectief. Kan de gemeente toelichten wat zij bedoelt met "onnodig veel kliks" en "zo weinig mogelijk (tussen) stappen en handelingen"? Kan ze ook aangeven hoe dit wordt beoordeeld en gemeten?

- Bij onderdeel 3 wordt het Programma van Wensen beoordeeld. Is de gemeente zich ervan bewust dat alleen wens 1 (F.8) getoetst kan worden? Hoe kan de gemeente, bijvoorbeeld, wens 5 (IM.3) toetsen als er een limiet gesteld wordt aan het aantal pagina's instructiemateriaal?

**Antwoord:**

1. Alle onderwerpen wegen even zwaar.
2. Dat is ter beoordeling van de beoordelaars. Voorts verwijzen wij tevens naar het verstrekte antwoord op vraag 7.
3. Ja, alleen wens F.8 kan worden getoetst bij de beoordeling. Het maximaal aantal pagina's zoals opgenomen bij subgunningscriterium 1 heeft betrekking op 'een korte handleiding' die bij inschrijving ingediend mag worden en gaat niet over het maximaal aantal pagina's in de uitvoering met betrekking tot wens IM.3.

**Percelen:** P1 Perceel 1  
**Beantwoord op:** 10 jul. 2024

**Ref.nr.**  
16

**Onderwerp:**  
Aanscherping eerder gegeven antwoorden

**Vraag:**

De antwoorden van de gemeente op vraag #10, #11 en #13 komen op het volgende neer:

- 1) Het wachtwoordbeleid moet door de ICT-prestatie kunnen worden

afgedwongen op alle gegenereerde wachtwoorden (en dus niet op niet-gegenereerde wachtwoorden).

2) Het hergebruik van wachtwoorden tussen personen valt buiten de scope van het wachtwoordbeleid.

3) Het gebruik van de ICT-prestatie is verplicht voor alle nieuwe webbased niet-SSO accounts (en dus niet voor bestaande accounts).

4) Het gebruik van gegenereerde wachtwoorden is optioneel (medewerkers moeten de mogelijkheid hebben om zelf wachtwoorden op te voeren).

Hieruit kan het volgende worden geconcludeerd:

- (1+4) Er is geen verplichting voor medewerkers om bij nieuwe accounts te voldoen aan het wachtwoordbeleid, want ze kunnen zelf wachtwoorden opvoeren.

- (1+3+4) Er is geen verplichting voor medewerkers om de kwaliteit van wachtwoorden op bestaande accounts te verbeteren.

- (1+2+3+4) Het staat medewerkers vrij om een wachtwoord als "Welkom2020" te blijven gebruiken.

Deze conclusies die rechtstreeks volgen uit de antwoorden van de gemeente lijken niet in lijn met de tamelijk zware eisen met betrekking tot het instellen en afdwingen van het wachtwoordbeleid zoals beschreven in het programma van eisen en wensen.

Kan de gemeente bevestigen dat de getrokken conclusies correct zijn en, indien de conclusies niet correct zijn, haar antwoorden op vraag #10, #11 en #13 aanscherpen en/of toelichten welke conclusies er wél getrokken kunnen worden uit de eerder gegeven antwoorden?

**Antwoord:**

De Gemeente acht de antwoorden gegeven op vragen 10, 11 en 13 voldoende duidelijk.

**Percelen:** P1 Perceel 1

**Beantwoord op:** 10 jul. 2024